

GUIA DIDÀCTICA

ESPERANT MR. BOJANGLES

ÍNDEX

1. Introducció
2. L'obra
3. Proposta d'activitats
 - 3.1 Activitats prèvies a la visualització de l'espectacle
 - 3.1.1 Lectura de la novel·la i comparació de gèneres
 - 3.1.2 Proposta de treball de la llengua francesa
 - 3.1.3 La música com a element inspirador de la narració
 - 3.2 Activitats posteriors a la visualització de l'espectacle
 - 3.2.1 Les malalties mentals
 - 3.2.2 El suïcidi
 - 3.2.3 Els models familiars
 - 3.2.4 L'educació a debat
 - 3.2.5 El poder de la ficció

1. INTRODUCCIÓ

Esperant Mr. Bojangles és una novel·la escrita per Oliver Bordeaut i editada al 2016. L'obra ha estat celebrada amb un entusiasme per la crítica i els llibreters francesos, que la van catapultar en primer lloc a les llistes dels llibres més venuts d'aquell any. Aquesta deliciosa novel·la hipnotitza el lector amb les seves imatges d'estil surrealista, amb el seu sentit de l'humor i la subtil malenconia que emana de les seves pàgines, que harmonitzen amb la cançó que ha inspirat el títol (*Mr. Bojangles*, de Nina Simone).

Ara, la versió teatral d'aquesta famosa novel·la, arriba al Teatre Poliorama de Barcelona en la seva primera adaptació teatral al català, interpretada per **Sílvia Abril, Lluís Villanueva i Lua Amat**, sota la direcció de **Paco Mir**.

Esperant Mr. Bojangles ens narra la vida d'una parella a través dels ulls de la seva filla, qui a mesura que avança l'obra ens presenta la seva família evocant el record que en té. Aviat descobrim que és una família ben poc convencional: la mare té una forta afició pel ball, i sempre que pot organitza festes i balla tothora amb el seu marit. Els dos comparteixen una mateixa passió pels gaudis vitals: beure còctels, ballar, riure, les festes... El pare és escriptor i no concep una vida monòtona, així que ja li va bé el caràcter estrafolari i esbojarrat de la mare. Ell es diverteix anomenant a la seva dona cada dia d'una manera diferent: un dia li diu Amélie, l'altra Isabelle i l'altra Margot...

Fruit del seu amor en neix una filla que ens explica com el pare, a través de la ficció, intenta garantir la felicitat de tothom mentre protegeix a les dues dones de la seva família per evitar que el drama s'apoderi de la realitat.

En definitiva, un retrat agredolç, delirantment divertit i emotiu sobre les malalties mentals i les seves conseqüències dins un nucli familiar. Una obra teatral dirigida a un públic transversal que culmina en emocions profundes i intenses que segur no deixaran indiferent als espectadors.

2. L'OBRA

FITXA ARTÍSTICA

De **Victoire Berger-Perrin** a partir de la novel·la d'**Olivier Bourdeaut**

Direcció: **Paco Mir**

Ajudant de direcció: **Estel Solé**

Intèrprets: **Sílvia Abril** (mare), **Lluís Villanueva** (pare) i **Lua Amat** (filla).

Escenografia i llum: **Mariona Ubia**

Vestuari: **Maria Armengol**

Coreografies: **Marta Tomasa**

Música: **Jofre Bardagí**

Disseny de so: **Marçal Cruz**

Disseny gràfic: **Rubén Salgueiros**

Fotografia: **David Ruano** i **Daniel Escalé**

Ajudant de producció i regidoria: **Minerva Prat**

Ajudant de producció i administració: **Andrea Quevedo**

Direcció tècnica: **Eudald Gili**

Direcció de producció: **Carles Roca**

Agraïments: **Susanna Garachana** i **Pelucas Marvi**

Una producció de **Vània Produccions**

QUÈ HA DIT LA CRÍTICA?

«Recordeu el nom d'Olivier Bourdeaut. Amb la seva prosa musical, fa somriure les llàgrimes i plorar l'alegria.» Jérôme Garcin, *Le Nouvel Observateur*

«Una escriptura aparentment simple, però en realitat rica en detalls, plena a vessar de fórmules atrevides, d'autèntiques troballes estilístiques. I el lector també participa de la festa.» Bernard Pivot, *Le Journal du Dimanche*

«Olivier Bourdeaut ens presenta una família que, sota l'extravagància, amaga tota una tragèdia. Un magnífic relat d'amor i desesperació.» Valérie Trierweiler, *Paris Match*

«La fantasia és aquí la reina absoluta. L'autor ens submergeix en un desordre alegre i carregat d'enginy que delectarà el lector.» *Elle*

3. PROPOSTA D'ACTIVITATS

3.1 Activitats prèvies a la visualització de l'espectacle

Lectura de la novel·la i comparació de gèneres

Proposem llegir la novel·la original de la qual parteix l'espectacle, *En attendant Bojangles*, d'Olivier Bordeaut o la traducció en català, *Esperant Mr. Bojangles*, (Editorial Salamandra, 2017) Traducció de Yannick Garcia. També podeu disposar del text dramàtic creat per Paco Mir.

A- Podeu començar llegint la novel·la en català (es tracta d'un llibre breu i molt fàcil de llegir). Aquí teniu l'oportunitat de fer un exercici de comprensió lectora:

- Quin tema o temes tracta l'obra?
- Qui en són els protagonistes?
- Quins són els objectius vitals dels personatges?
- Quin és el gènere de l'obra?
- Per quin personatge sentiu més empatia i per què?
- Com considereu que l'obra tracta el tema de la mentida?
- Obrint el tema des de l'àmbit filosòfic: mentir amb bones finalitats justifica l'acte de mentir?
- Com definiu la família que ens presenta l'obra? Quina opinió en teniu?

B- Trebal·leu els gèneres: la narrativa versus la dramàtica.

Proposem que feu llegir als vostres alumnes la novel·la en català i el text dramàtic, i que trobeu les similituds i diferències. Aproveiteu també per parlar dels gèneres literaris.

- Recomanem que la **lectura de l'obra de teatre es faci oral** a classe i trebal·leu sobre els aspectes: projecció de la veu, dicció en català, actitud, adquirir diferents personatges i rols, voluntat de comunicar i d'arribar a la resta de la classe.

- **Comparació de gèneres: narrativa versus dramatúrgia.** Podeu començar demanant als alumnes que defineixin què és per a ells un text narratiu i un text dramàtic. Quines diferències hi ha entre els gèneres? Quan s'escau més utilitzar-ne un o bé un altre? On comença i on acaba el límit de cada un d'aquests gèneres?
- **Treballeu el monòleg com a gènere que està a cavall entre la dramatúrgia i la narrativa.** (En l'obra teatral hi trobem molts fragments, especialment els narrats per la filla, que són petits monòlegs dirigits a públic.)
- **Quins són els principals canvis que detecteu entre la novel·la i la dramatúrgia?** Què ha prioritzat del text narratiu en Paco Mir quan ha fet la dramatúrgia? Us proposem que agafeu un text narratiu breu (potser un conte d'una o dues pàgines) i que els vostres alumnes facin de dramaturg seguint la següent premissa: Com convertiríeu aquest conte en una obra de teatre? (Cal que els alumnes tinguin en compte que l'argument s'entengui malgrat el canvi de gènere, que cal trobar-hi el fil conductor, la introducció, el nus i el desenllaç, i cal que els personatges quedin ben descrits mitjançant el diàleg o bé per mitjà de les acotacions/accions)

Proposta de treball de la llengua francesa

En el cas que s'escaigui, també es pot treballar la lectura de l'obra en francès, des de l'assignatura corresponent, i posteriorment, un cop vista la peça, fer els exercicis de gènere que us proposem a l'anterior apartat.

La música com a element inspirador de la narració

Tant a la novel·la original com a l'obra, la música és un element clau. L'autor s'inspira en la cançó Mr. Bojangles de la Nina Simone per escriure l'obra i acaba batejant la seva peça amb aquest nom. En aquest sentit, us proposem els següents exercicis:

- **Analitzeu la cançó de Nina Simone:** De què parla? A qui va dedicada? Per què creieu que ha inspirat l'autor?

Nina Simone "Mr Bojangles"

- **La música com a inspiració:** Molts creadors asseguren que a música els serveix com a element per inspirar-se. Us proposem que els alumnes escoltin Mr. Bojangles o qualsevol altra cançó i que un cop escoltada, o bé mentre l'escolten, facin un exercici d'escriptura automàtica. Es tracta d'escriure en un full en blanc, sense pensar, allò que els vingui al cap. Podeu repetir l'exercici amb dues o tres cançons i posteriorment veure com canvia allò que escrivim en funció de la música que estem escoltant.
- Podeu demanar als alumnes que facin **recerca del “poder de la música”** a Google i que aportin notícies en les quals s'expliqui com aquest art pot arribar a ser curatiu per a malalts amb Alzheimer, amb autisme o amb d'altres patologies. Com afecta la música al cervell? Per què és un element inspirador?

3.2 Activitats posteriors a la visualització de l'espectacle

Us proposem que els alumnes treballin per grups per tal de generar primer un debat entre ells i després un debat amb els diferents grups classe.

Temes que considerem que haurien de sortir i sobre els quals pot versar el debat:

Les malalties mentals

El 12,5% de tots els problemes de salut actuals el representen els trastorns mentals, una xifra superior a la del càncer i els problemes cardiovasculars. A partir d'aquestes dades i amb el tema que planteja l'obra, proposem treballar el següent:

- Com es tracten les malalties mentals a l'obra?
- Quina relació té cada personatge amb la malaltia mental de la mare?
- Fins a quin punt estan estigmatitzades socialment? Coneixeu gent que en pateixi?
- Què destacaríeu del comportament del pare vers la malaltia mental de la mare?

Proposem també que els alumnes cerquin a Google dades sobre les malalties mentals al nostre país: quanta gent en pateix? A qui afecten? Son un tabú? Com es detecten? Com es tracten? Hi posem prou atenció socialment?

Enllaços d'interès:

- [Parla'm de tu](#)
- [Diari de la Discapacitat](#)
- [A punt](#)

El suïcidi

Lamentablement, el suïcidi és, des de fa anys, un problema estructural i de salut pública molt arrelat a la nostra societat. Arran d'aquest tema plantejat a l'obra, proposem les següents preguntes i exercicis:

- Com es tracta el tema del suïcidi a l'obra?
- Quina opinió teniu sobre el suïcidi?
- És un tabú?
- Té relació la comunicació amb el suïcidi?
- Com podem prevenir-lo?

Proposem també que els alumnes cerquin a Google **dades sobre el suïcidi al nostre país**. Ens quest punt, proposem també lligar-ho amb el Bulling i l'assetjament escolar. Les dades ens indiquen que hi ha alts índex de suïcidi entre joves, sobretot en edats adolescents.

Enllaços d'interès:

- [Xarxes, bullying i suïcidi: 3 grans amenaces pels joves](#)
- [Canal Salut](#)
- [Prevenir el suïcidi infantil i juvenil](#)
- [L'ofici de viure](#)

Models familiars

Cada vegada més la societat vol abraçar nous models de famílies amb perspectiva de gènere i amb voluntat inclusiva. El retrat familiar que ens planteja l'obra, malgrat ser un retrat de gènere prou convencional, ens mostra una família que, en molts aspectes, surt de les normes establertes. A partir d'aquesta imatge, proposem els següents exercicis que poden treballar-se per grups i en format de debat:

- Què és per a vosaltres una família?
- Com ha de ser una família?
- Què diu la llei que és una família?
- Què vol dir l'expressió: la família es porta al cor i no a la sang?
- Pel que fa a pare/mare i fills/es, quin pes hi té la biologia en el lligam familiar? Es pot ser família sense tenir vincles biològics?

Enllaços d'interès:

- [Els 17 models familiars que reconeix la nova llei de famílies](#)
- [Criar.cat](#)
- [Familiaritats divertides](#)

L'educació a debat

L'autor és crític amb el model educatiu; així ho veiem en l'escena en la qual els pares tenen una reunió amb la tutora de la seva filla i qüestionen la utilitat de l'educació escolar. Els pares, finalment acaben optant per educar a la seva filla. A partir d'aquest fet, us proposem un debat que pot servir perquè els alumnes expressin allò que millorarien del model educatiu del seu propi centre.

- Què milloraríeu del vostre sistema educatiu?
- Què hi trobeu a faltar?
- Què us agrada i potenciaríeu més?
- Coneixeu els models educatius d'altres països? Què copiaríeu i què no?
- Com us imagineu que hauria estat la vostra educació si no haguéssiu anat mai a escola? Seria millor o pitjor? Quins avantatges ofereix l'educació col·lectiva respecte a l'educació individualitzada a casa?
- Creieu que és un fet cultural el model familiar que hem donat per vàlid?
- Com s'estructuren familiarment la resta de cultures del món?

Enllaços d'interès:

- L'abandonament escolar
- Com podem sortir del vagó de cua d'Europa?
- Les 10 claus de l'èxit del sistema educatiu portuguès

El poder de la ficció

El George, el pare de l'obra, és escriptor però, porta la ficció més enllà de les seves novel·les. Per a ella, la ficció és un mecanisme de supervivència vital; utilitza les mentides piadoses o les veritats ficcionades per aconseguir modelar la realitat de la seva família i tornar-la més amable. A partir d'aquest tema us proposem les següents reflexions i exercicis:

Recordeu altres pel·lícules, llibres o sèries en les quals **s'utilitzi la ficció per transformar la realitat**? (Exemples: Good Bye, Lenin, La Vida és Bella...) Us recomanem analitzar aquestes pel·lícules i debatre filosòficament sobre els límits entre la veritat i la mentida.

- Quant queda justificada una mentida?
- És bo mentir si la finalitat és millorar la vida d'algú?
- Fins a quin punt som capaços d'assumir la crua realitat?
- Per què inventem els humans?
- Sempre dieu la veritat?
- Són igual totes les mentides?

Des d'aquest debat inicial, suggerim també que s'obri un subdebat sobre la postveritat, un concepte clau en la nostra societat actual.

- Què és la postveritat?
- Com afecta la postveritat a la vida social i política en termes de comunicació?
- Tot s'hi val quan es vol aconseguir un objectiu?
- Què pensem de les fake news?, i què la premsa utilitzi aquesta classe de notícies?

Enllaços d'interès:

- [La postveritat](#)
- [Per què mentim?](#)
- [La ficció no és sinònim de mentida](#)